

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 06 0 K 006818 16 Kž
Sarajevo, 30.04.2018. godine

U IME FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE!

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Slavka Marića kao predsjednika vijeća, Dragana Čorlije i Hurije Sarajlić kao članova vijeća, uz učešće zapisničara Živane Roić, u krivičnom predmetu protiv optužene A.M., zbog krivičnog djela Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i članom 55. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine, odlučujući o žalbi kantonalnog tužioca iz Travnika i žalbi braniteljice optužene, protiv presude Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 06 0 K 006818 15 K od 09.02.2016. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 30.04.2018. godine, u prisustvu federalne tužiteljice Jasne Pećanac, optužene A.M. i njene braniteljice B.P., advokata iz N.T. donio je slijedeću:

P R E S U D U

Žalbe kantonalnog tužioca iz Travnika i braniteljice optužene A.M. odbijaju se kao neosnovane i potvrđuje presuda Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 06 0 K 006818 15 K od 09.02.2016. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Presudom Kantonalnog suda u Novom Travniku broj: 06 0 K 006818 15 K od 09.02.2016. godine, stavom I pod tačkama a), b) i c) njene izreke optužena A.M. je oglašena krivom za krivično djelo Zloupotrebe položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 3. u vezi sa stavom 1. i

članom 55. Krivičnog zakona Federacije Bosne i Hercegovine (KZ FBiH), pa joj je za navedeno krivično djelo izrečena kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije godine). Na osnovu člana 417. stav 1. i stav 2. Zakona o krivičnom postupku Federacije Bosne i Hercegovine (ZKP FBiH), te člana 114. stav 1. stav 2. i člana 115. stav 1. KZ FBiH od optužene A.M., kao imovinska korist pribavljeni izvršenjem predmetnog krivičnog djela, od uzima se novac u ukupnom iznosu od KM (..... KM). Na osnovu člana 202. stav 4. ZKP FBiH optužena je oslobođena dužnosti naknade troškova krivičnog postupka iz člana 199. stav 2. tačke od a) do h) istog Zakona i nužnih izdataka optužene i nužnih izdataka i nagrade braniteljice, te je istovremeno određeno da ti troškovi padaju na teret budžetskih sredstava.

Nasuprot tome u stavu II izreke prvostepene presude optužena A.M. je na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBIH oslobođena od optužbe da je počinila krivično djelo Zloupotreba položaja ili ovlašćenja iz člana 383. stav 1. KZ FBiH, dok je na osnovu člana 203. stav 1. ZKP FBIH odlučeno da troškovi krivičnog postupka iz člana 199. stav 2. tačke od a) do f) istog Zakona kao i nužni izdaci optužene i nužni izdaci i nagrada braniteljice koji se odnose na oslobođajući dio presude, padaju na teret budžetskih sredstava.

Blagovremeno izjavljenom žalbom ranije navedenu presudu je osporio kantonalni tužilac iz Travnika u dijelu u kojem je optužena M.A. oslobođena optužbe i to zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) i stav 2. ZKP FBIH, te pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja iz člana 314. stav 1. ZKP FBiH, a u dijelu u kojem je utvrđena krivica optužene A.M. kantonalni tužilac je izjavio žalbu zbog povrede Krivičnog zakona (član 313. tačka e) ZKP FBiH), zatim odluke o izrečenoj krivičnopravnoj sankciji (član 315. stav 1. ZKP FBiH) i odluke o troškovima krivičnog postupka (član 315. stav 2. ZKP FBiH). U žalbi je stavljen prijedlog da se pobijana presuda u dijelu u kojem je optužena A.M. oslobođena od optužbe ukine i predmet vratí prvostepenom sudu na ponovno suđenje, a u dijelu u kojem je utvrđena „krivična odgovornost“ optužene A.M. prvostepena presuda preinači u pogledu izrečene kazne zatvora, te da joj se izrekne kazna zatvora u dužem vremenskom trajanju, a u dijelu koji se odnosi na troškove postupka, pobijana presuda preinači i optužena obaveže na naknadu troškova postupka.

Braniteljica optužene M.A. prvostepenu presudu u njenom osuđujućem dijelu pobija zbog bitne povrede odredaba krivičnog postupka, zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, sa prijedlogom da drugostepeni sud uvaženjem žalbe ukine prvostepenu presudu i predmet vratí prvostepenom sudu na ponovni postupak ili pak da se pobijana presuda preinači tako da se optuženoj izrekne blaža kazna.

Odgovore na žalbu suprotne strane dali su kantonalni tužilac i braniteljica optužene.

Federalni tužilac je u svom podnesku broj T06 0 KTKŽ 0000168 16 od 07.06.2016. godine predložio da drugostepeni sud uvaži žalbu kantonalnog tužioca iz Travnika, te prvostepenu presudu ukine u dijelu u kojem je optužena oslobođena od optužbe i predmet vrati tom sudu na ponovno suđenje, a u dijelu u kojem je optužena oglašena krivom, presudu preinači u pogledu kazne, te izrekne kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju, a u dijelu koji se odnosi na troškove postupka istu preinači i optuženu obaveže na naknadu istih. Federalni tužilac je još predložio da se žalba optužene, izjavljena putem braniteljice, odbije kao neosnovana.

Na sjednici vijeća, koja je održana shodno odredbi člana 319. ZKP FBiH, federalna tužiteljica je ostala kod navoda, osnova i prijedloga iz žalbe kantonalnog tužioca i njegovog odgovora na žalbu, kao i prijedloga iz ranije citiranog dopisa federalnog tužioca, dok je braniteljica optužene ostala kod navoda, osnova i prijedloga iz podnesene žalbe, i njenog odgovora na žalbu, predlažući da se žalba kantonalnog tužioca odbije kao neosnovana. Optužena A.M. je u svemu prihvatile žalbene navode braniteljice kao i njeno izjašnjenje na sjednici vijeća, također predlažući da se žalba kantonalnog tužioca odbije kao neosnovana.

Ovaj sud je pobijanu presudu ispitao u granicama žalbenih navoda, zatim po službenoj dužnosti shodno odredbi člana 321. ZKP FBiH, pa je nakon toga odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Pobjijajući prvostepenu presudu u dijelu u kojem je optužena A.M. oslobođena optužbe kantonalni tužilac u žalbi navodi da je izreka oslobođujućeg dijela prvostepene presude u njenom stavu II protivrječna razlozima presude, jer sud, kako tužilac tvrdi, u njenoj izreci na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBIH oslobađa optuženu da je počinila krivično djelo koje joj se stavlja na teret (nije dokazano da je optužena učinila krivično djelo za koje se optužuje), dok iz obrazloženja presude proizilazi da je optužena oslobođena optužbe jer djelo za koje je optužena nije zakonom propisano kao krivično djelo. Bitnu povredu odredaba Krivičnog postupka iz člana 312. stav 2. ZKP FBiH tužilac vidi u tome što prilikom donošenja presude sud nije primijenio, odnosno nepravilno je primijenio odredbe člana 296. stav 2. i člana 305. stav 7. ZKP FBIH u odnosu na utvrđenje činjenice da li je optužena svojim potpisom i pečatom „LJ.A.“ K. ovjerila prijem robe namijenjene JU „LJ.A.“ – D.B. po ulaznom računu broj, dobavljača PTD „M.F.“ d.o.o. K. od godine u iznosu od KM, koju nije uredno zadužila u apoteku kao robu, već iskazala kao rashod bez odgovarajućeg dokumenta za knjiženje rashoda i bez obrazloženja gdje je roba završila, čime je sebi pribavila protupravnu imovinsku korist u iznosu od KM, a u istom iznosu nanijela štetu navedenoj javnoj ustanovi. Tužilac iznosi stav da je prvostepeni sud propustio savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi s ostalim dokazima i na osnovu takve ocjene izvesti zaključak da li je optužena počinila krivično djelo iz tačke c)

dispozitiva optužnice (stav II izreke presude), što je prema njegovom mišljenju bilo od uticaja na zakonito i pravilno donošenje presude.

Ovi žalbeni navodi ne dovode u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane presude.

Ne postoji protivrjeće između izreke oslobođajućeg dijela prvostepene presude i u vezi takve odluke suda datih razloga na strani 29. obrazloženja pobijane presude. Kao što i sama žalba tužioca navodi optužena je oslobođena od optužbe na osnovu člana 299. tačka c) ZKP FBiH (proizilazi to iz sadržaja prvog pasusa na strani 3. izreke prvostepene presude), dakle da nema dokaza da je optužena učinila predmetno krivično djelo, ali su takvoj izreci u svemu komplementarni u obrazloženju izneseni razlozi, budući da sud određeno zaključuje da nasuprot osuđujućem dijelu izreke presude nije dokazano da je optužena A.M. učinila krivično djelo iz člana 383. stav 1. KZ FBiH koje joj je na teret stavljen tačkom c) dispozitiva optužnice Kantonalnog tužilaštva u Travniku. U kontekstu takvog utvrđenja prvostepeni sud konkretno obrazlaže da (iako je izvršeno nepravilno rashodovanje robe koja je naznačena na računu dobavljača) nije izvršeno stvarno plaćanje predmetnog računa novčanim sredstvima apoteke u kom pravcu se sud oslonio na nalaz i mišljenje i izjašnjenje vještaka ekonomске struke B.H. i iskaz N.B. koja je ispred Finansijske policije FBiH izvršila inspekcijski nadzor i uočila nepravilnosti u načinu rashodovanja robe naznačene na ulaznom računu dobavljača. Prvostepeni sud jasno zaključuje da ostvarivanje imovinske koristi sebi ili drugom, odnosno nanošenje štete drugom ili teže povređivanje njegovih prava (kao bitno obilježje krivičnog djela koje se optuženom stavlja na teret tačkom c) optužnice) ne nalazi dokazanim, pa je slijedom toga primjenom odredbe člana 299. tačka c) ZKP FBiH optuženu oslobođio od optužbe. U dalnjem se neosnovanom pokazuje tvrdnja tužioca da je prvostepeni sud propustio savjesno ocijeniti svaki dokaz pojedinačno i u vezi sa ostalim dokazima, te određeno i potpuno iznijeti koje činjenice iz kojih razloga uzima kao dokazane/nedokazane, odnosno da je povrijedio odredbe člana 296. stav 2. i člana 305. stav 7. ZKP FBiH. Bezuspješno tužilac navodne povreda odredbi citiranih članova dovodi u vezu sa članom 312. stav 2. ZKP FBiH u nastojanju da osnaži žalbenu tvrdnju o učinjenoj bitnoj povredi odredaba krivičnog postupka.

Pobijajući prvostepenu presudu u njenom oslobođajućem dijelu (stav II izreke) u odnosu na pogrešno utvrđeno činjenično stanje, tužilac dalje u žalbi navodi da je sud u odnosu na činjenični opis iz tačke c) dispozitiva optužnice pogrešno utvrdio odlučnu činjenicu svojim nalazom da „optužena nije izvršila podizanje novca iz blagajne ili sa računa apoteke, a potom uskratila plaćanje računa, pa tako zadržala novac za sebe, a zatim i iz razloga što nije izvršeno ni stvarno plaćanje pomenutog računa“, iako tužilaštvo nije ni tvrdilo da je optužena to uradila, već je stavljalno na teret optuženoj da po predmetnom računu nije uredno zadužila u apoteku robu, već iskazala kao rashod bez odgovarajućeg dokumenta za

knjiženje rashoda i bez obrazloženja gdje je roba završila, čime je, kako tužilac tvrdi, sebi pribavila protivpravnu imovinsku korist u iznosu od KM, a u istom iznosu nanijela štetu JU „L.A.“ K..

Ni ovi žalbeni navodi ne dovode u pitanje pravilnost prvostepene presude.

Naime, u prethodnim dijelovima obrazloženja ovaj sud je dao ocjenu značaja zaključka prvostepenog suda da nije izvršeno stvarno plaćanje predmetnog računa iz sredstava apoteke, odnosno da propustima koje je učinila optužena (nije uredno zadužila robu u apoteku iskazujući kao rashod bez odgovarajućeg dokumenta za knjiženje rashoda i bez obrazloženja gdje je roba završila), te da nije dokazano da je nanesena šteta apoteci niti da je optužena ostvarila imovinsku korist sebi ili drugom, pa kako sa druge strane u optužnom aktu nije navedeno da dobavljaču PTD „M.F.“ d.o.o. K. po ulaznom računu broj od godine nije plaćen iznos od KM za isporučenu robu, po nalaženju ovog suda, kantonalni tužilac ponovljrenom argumentacijom koja je prethodno razmatrana neosnovano pokušava dovesti u pitanje pravilnost i potpunost utvrđenog činjeničnog stanja koji se tiče oslobađajućeg dijela pobijane presude.

U odnosu na osuđujući dio presude činjenično opisan u stavu I njene izreke kantonalni tužilac u žalbi ističe da je odlukom suda da optuženoj odmjeri kaznu zatvora ispod granice propisane zakonom učinjena povreda Krivičnog zakona predviđena članom 313. tačke e) ZKP FBIH, jer je, kako tužilac tvrdi, sud prekoračio ovlaštenje koje ima po zakonu, te se u dalnjem tužilac poziva na odredbu člana 50. KZ FBIH iznoseći tvrdnju da navedeni član ne propisuje mogućnost blažeg kažnjavanja učinioca, niti je bio ispunjen bilo koji drugi uslov iz nekog drugog člana KZ FBIH koji bi dopuštao mogućnost blažeg kažnjavanja u konkretnom slučaju (kao primjer navodi odredbe člana 28. stav 2. istog Zakona koji predviđa mogućnost blažeg kažnjavanja u slučaju pokušaja, odnosno odredbe člana 26. stav 3. KZ FBIH koja predviđa mogućnost blažeg kažnjavanja u slučaju prekoračenja granice nužne odbrane).

Ovi žalbeni prigovori također nisu osnovani.

U svemu je proizvoljno žalbeno isticanje kantonalnog tužioca da je prvostepeni sud odlukom o kazni, konkretno ublažavanjem kazne ispod zakonom propisanog minimuma za predmetno krivično djelo za koje je optuženu A.M. oglasio krivom, prekoračio ovlaštenje koje ima po zakonu i da je slijedom toga učinio povредu odredbe člana 313. tačke e) ZKP FBIH. Nasuprot tome, u pobijanoj presudi (3. pasus, strana 28.) sud daje određene i jasne razloge da je prilikom odmjeravanja kazne na strani optužene kao osobito olakšavajuću cijenio okolnost što je optužena znatno narušenog zdravstvenog stanja sa verifikovanim

poremećajem označenim u psihijatriji kao paranoidna šizofrenija, što je u dalnjem sudu pružilo mogućnost da primjeni odredbe člana 50. tačka b) i člana 51. stav 1. tačka b) KZ FBiH, odnosno odredbe o ublažavanju i granicama ublažavanja kazne ispod granice propisane zakonom za predmetno krivično djelo. Po ocjeni ovog suda, radi se o potpuno pravilnoj primjeni citiranih zakonskih odredbi, tako da se suprotna žalbena tvrdnja kantonalnog tužioca da odredba člana 50. KZ FBiH ne propisuje mogućnost blažeg kažnjavanja učinioca u konkretnom slučaju kvalificuje kao netačna i proizvoljna. Istovjetnu ocjenu zaslužuje i ukazivanje kantonalnog tužioca da zakonska mogućnost blažeg kažnjavanja postoji samo u slučaju pokušaja izvršenja krivičnog djela (član 28. stav 2. KZ FBiH) i prekoračenja granica nužne odbrane (član 26. stav 3. KZ FBiH).

Oспорavajući prvostepenu presudu u odnosu na izrečenu kaznu zatvora optuženoj kantonalni tužilac navodi da je takva odluka donešena uz povredu Krivičnog zakona i da je uz to izrečena kazna preblaga i neadekvatna i da sud nije imao u vidu svrhu kažnjavanja, zatim da je precijenio olakšavajuće okolnosti i da nije cijenio otežavajuće okolnosti na strani optužene. Dalje u žalbi navodi da u pobijanoj presudi nije izražena društvena osuda kako na planu specijalne tako i opšte prevencije i da sud nije u dovoljnoj mjeri cijenio kao otežavajuću okolnost činjenicu da je optužena predmetno krivično djelo učinila sa direktnim umišljajem, niti je dovoljno cijenio jačinu ugrožavanja, odnosno povrede zaštićenog dobra koje se ogleda u ukupnoj visini pričinjene štete oštećenoj apoteci u iznosu od KM. Na kraju kantonalni tužilac žalbom ukazuje da se radi o produženom krivičnom djelu koje je optužena vršila nekoliko godina.

Ni ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje pravilnost odluke o kazni.

Kao što je već rečeno, prilikom odmjeravanja kazne zatvora optuženoj prvostepeni sud je osnovano i pravilno cijenio kao osobito olakšavajuću okolnost činjenicu da optužena boluje od paranoidne šizofrenije, pritom uzimajući kao olakšavajuću okolnost i činjenicu da optužena ranije nije osuđivana. Po nalaženju ovog suda, izrečena kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine (iako je sud imao ovlaštenje i mogućnost da kaznu zatvora ublaži i do jedne godine) u svemu je primjerena, kako težini učinjenog krivičnog djela, tako i ličnosti optužene, uz daljnju ocjenu da će se sa izrečenom kaznom zatvora postići svrha kažnjavanja i na planu opšte i posebne prevencije, kako to predviđa odredba člana 42. KZ FBiH. Ovo posebno što je u pobijanoj presudi prvostepeni sud donio odluku da se od optužene oduzima novac u ukupnom iznosu od KM kao imovinska korist pribavljena izvršenjem predmetnog krivičnog djela shodno odredbama člana 114. stav 1. i stav 2. i člana 115. stav 1. KZ FBiH, odnosno odredbama člana 417. stav 1. i stav 2. ZKP FBiH.

U odnosu na odluku prvostepenog suda o troškovima krivičnog postupka, kantonalni tužilac u žalbi navodi da je ista pogrešna, jer se, prema tvrdnji kantonalnog tužioca, može oslobođiti plaćanja troškova postupka lice samo ako bi njihovim plaćanjem bilo dovedeno u pitanje izdržavanje optužene ili lica koja je ona dužna da izdržava, u kom pravcu, kako tužilac tvrdi, nije izведен niti jedan dokaz.

Ovi žalbeni prigovori isto tako ne dovode u pitanje pravilnost pobijane presude.

Suprotno žalbenim navodima kantonalnog tužioca, prvostepeni sud se u vezi svoje odluke da optuženu oslobođi od obaveze plaćanja troškova krivičnog postupka određeno pozvao na podatke iz optužnice da je optužena lošeg imovnog stanja, zatim da je nesporno narušenog zdravstvenog stanja koji iziskuje materijalne troškove za liječenje koje optužena mora izdvojiti iz primanja koja ostvaruje po osnovu penzije, te da od strane tužilaštva nije izведен nijedan dokaz koji bi upućivao na suprotan zaključak o imovnom stanju optužene. Dakle, proizvoljna je tvrdnja kantonalnog tužioca da nije izведен niti jedan dokaz relevantan za prednje utvrđenje prvostepenog suda.

Braniteljica optužene u žalbi najprije ističe da je u pobijanoj presudi učinjena bitna povreda odredaba ZKP FBiH jer je, kako braniteljica navodi, u stavu I tačka a) osuđujućeg dijela prvostepene presude optužba prekoračena, a sve kod okolnosti da je sud optuže nu oglasio krivom što je za sebe zadržala novčani iznos od KM, iako se optužnicom teretila da je prisvojila i potrošila KM, u čemu braniteljica vidi bitnu povredu odredaba Krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH. Dalje braniteljica tvrdi da je očito da je sud u tom dijelu izvršio određene korekcije i to na štetu optužene, a da u obrazloženju presude nije naveo razloge kojima se tom prilikom rukovodio, pa u tome odbrana vidi bitnu povredu odredaba Krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Ovi žalbeni prigovori ne dovode u pitanje pravilnost i zakonitost prvostepene presude.

Neargumentovano je ukazivanje braniteljice optužene da je u tački a) stava I osuđujućeg dijela pobijane presude optužba prekoračena i da je time učinjena bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) ZKP FBiH, budući da je netačna tvrdnja braniteljice da se optuženoj tačkom a) dispozitiva optužnice stavljalo na teret da je prisvojila i potrošila iznos od KM. Ovo s toga što navedeni iznos prema činjeničnom opisu iz citirane tačke dispozitiva optužnice ne predstavlja ukupno iskazani iznos, budući da se u nastavku činjeničnog opisa navodi i iznos od KM kao novac isplaćen iz blagajne drugim licima, te se na kraju činjenog opisa (zbrajanjem prethodnih iznosa) iskazuje ukupan iznos od KM. Kako je optužena za predmetnu inkriminaciju iz tačke a) oglašena krivom za novčani iznos od KM, što je očigledno manje od ukupnog

iznosa navedenog u optužnici od KM, jasno je da se ne radi o prekoračenju optužbe, već suprotnom postupanju prvostepenog suda koji je na osnovu izvedenih dokaza našao utvrđenim da nije dokazano da je optužena radnjama (u vezi isplate naknada za zimnicu i vjerske praznike članovima upravnog odbora i novčane pomoći radnicama apoteke koje su zadobile povrede na radnom mjestu, koje isplate su vršene na osnovu prethodne odluke upravnog tijela LJ.A.K.) postupala nezakonito, pa je sud iz ukupnog iznosa (..... KM) izostavio navedene isplate, bez donošenja posebne odluke u vidu presude kojom se optužena oslobađa od optužbe, istovremeno je oglašavajući krivom za preostali dio tog dijela optuženja. O tome je sud na stranama 27. i 28. iznio detaljne i prihvatljive razloge. Slijedom toga pokazuje se proizvoljnim isticanje braniteljice da sud u vezi izvršene korekcije u činjeničnom supstratu nije naveo razloge kojima se tom prilikom rukovodio, pa time po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije učinjena ni bitna povreda odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka k) ZKP FBiH.

Ukazujući žalbom da je u pobijanoj presudi činjenično stanje pogrešno i nepotpuno utvrđeno braniteljica navodi da je ostalo nejasno na osnovu čega sud zaključuje da je optužena postupajući na način kako je to opisano u tački a) izreke osuđujućeg dijela presude nanijela štetu, odnosno pribavila imovinsku korist u iznosu od KM, budući da iz nalaza i mišljenja vještaka ekonomске struke B.H. i iskaza stručnog svjedoka N.B. taj iznos ne proizilazi. Braniteljica tvrdi da vještak nalazi i daje mišljenje da je optužena pribavila korist, odnosno pričinila štetu u iznosu od KM.

Ovi žalbeni prigovori također nisu osnovani.

Naime, navedeni žalbeni prigovori (iako su usmjereni na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje u tački a) prvostepene presude) u tjesnoj su vezi sa prethodnim prigovorima braniteljice optužene koji su se odnosili na bitnu povredu odredaba krivičnog postupka iz člana 312. stav 1. tačka j) i k) ZKP FBiH, pa će iz tih razloga ovaj sud iznijeti kraću ocjenu u vezi njihove osnovanosti. Naime, kako se braniteljica u vezi svog žalbenog prigovora u odnosu na pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje primarno pozvala na nalaz i mišljenje sudskega vještaka ekonomске struke B.H. ovaj sud je izvršio detaljan uvid u relevantni dio predmetnog nalaza i mišljenja, te je ustanovio da se sudska vještak u vezi inkriminacije iz tačke a) dispozitiva optužnice, odnosno tačke a) iz stava I osuđujućeg dijela presude detaljno bavila analizom materijalnih dokaza na stranama 1. do 10. nalaza i mišljenja, te da je na strani 9. iznijela konačan zaključak da je optužena u inkriminisanom periodu kao direktor apoteke K. podigla gotovinu iz blagajne u ukupnom iznosu od KM, kako to u ostalom i stoji u tački a) dispozitiva optužnice. Dakle, braniteljica je iznijela netačnu tvrdnju da je u nalazu i mišljenju vještaka utvrđen različit iznos pribavljenih koristi odnosno pričinjene štete u odnosu na visinu sadržanu u optužnom aktu. Istovremeno iz

iskaza stručnog svjedoka N.B. datog na glavnom pretresu proizilazi da se svjedokinja u direktnom i unakrsnom ispitivanju izjašnjavala u odnosu na pojedine izdatke i isplate izvršene po nalogu optužene sa blagajne i bankovnog računa oštećene apoteke K., te da se nije izjašnjavala u vezi ukupnog iznosa izvršenih novčanih transakcija. Uostalom, u vezi te odlučne činjenice najjerodavniji je nalaz vještaka ekonomске struke.

Nadalje, kod žalbenog ukazivanja braniteljice koje se takođe tiče pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, u žalbi se dalje navodi da je sud odbio prijedlog odbrane da se nad optuženom obavi sudska medicinsko vještačenje po timu vještaka sa zadatkom da utvrde da li je optužena u vrijeme relevantno za optužnicu bila uračunljiva, odnosno bila sposobna da shvati značaj svog djela, odnosno radnji i da upravlja svojim postupcima, iako je (stavljući takav prijedlog) odbrana ukazivala da optužena boluje od paranoidne shisofrenije i da je ta bolest dijagnostikovana 2009. godine nakon neuspjelog suicida optužene, te da je tim vještaka koji je proveo psihijatrijsko vještačenje nad optuženom za potrebe Opštinskog suda u K. u drugom predmetu i sa drugim zadatkom zaključio da pitanje početka poremećaja ostaje nesigurno, moguće da odgovara datim podacima, ali i da traje znatno duže, dvije godine i više, ali nije prepoznat (liječen). Da je prvostepeni sud proveo taj dokaz, prema stavu braniteljice, vještačenjem bi se utvrdilo ili pokušalo utvrditi da li je ova bolest bila prisutna u vrijeme izvršenja krivično pravnih radnji za koje se optužena tereti, te da li je ova bolest imala kakvog uticaja na karakter optužene, zatim da li je svojstveno osobama koje boluju od ove bolesti da se prema novcu i dokumentima odnose na način kako se prema navodima optužnice odnosila optužena.

Ovim žalbeni prigovorom ne dovodi se u pitanje pravilnost pobijane presude.

Iz obrazloženja prvostepene presude proizilazi da je tokom glavnog pretresa najprije od strane odbrane bilo pokrenuto pitanje procesne sposobnosti optužene da učestvuje u postupku, te da je izvršenim vještačenjem po vještaku neuropsihijatrijske struke utvrđeno da je optužena A.M. sposobna da aktivno učestvuje u predmetnom krivičnom postupku, te da je jedini dokazni prijedlog odbrane bio da se nad optuženom obavi timsko psihijatrijsko vještačenje na okolnost da li je optužena u vrijeme relevantno za optužnicu bila uračunljiva odnosno da li je u to vrijeme mogla shvatiti značaj svog djela i upravljati svojim postupcima zbog bolesti koja je, prema odbrani, bila prisutna u isto vrijeme, a i danas. Pravilno je postupio prvostepeni sud kada je takav prijedlog odbrane odbio kao nepotrebni uz pozivanje na odredbe člana 278. stav 2. ZKP FBiH, o čemu je u obrazloženju pobijane presude, i po ocjeni ovog suda, iznesena prihvatljiva argumentacija. Tako sud ima u vidu i cijeni dokaze koji su izvedeni po prijedlogu optužbe kao i medicinsku dokumentaciju koju je u postupku koristio vještak neuropsihijatar dr. S.T. (vještak je obavio vještačenje optužene na okolnost sposobnosti optužene da učestvuje u krivičnom postupku), te izveo

zaključak da radnje koje je optužena preduzela u izvršenju krivičnog djela za koje je predmetnom presudom oglašena krivom, potpuno racionalne, zatim da je optužena cijelo vrijeme koje je relevantno za optužnicu bez ikakvih smetnji obavljala poslove direktorice JU LJ.A.K., upravlјajući tom ustanovom na očekivan način u dužem vremenskom periodu (od skoro tri pune godine), da se ne radi o jednoj ili dvije preduzete radnje, već o velikom broju pojedinačno preduzetih radnji koje čine sastavni dio produženog predmetnog krivičnog djela, te da je kod optužene očigledno postojala namjera da sebi ostvari imovinsku korist na šta ukazuje i činjenica da je sebi kupovala predmete koji njoj lično koriste, a ne predmete koji joj uopšte ne trebaju ili ih ne može koristiti, kao i da je na manjkavosti finansijske knjigovodstvene dokumentacije optužena upozoravana od strane ovlaštenog knjigovođe, na šta je optužena odgovarala da će ona to sve riješiti i srediti, a što sve nije svojstveno licima čija je uračunljivost upitna. Sa ovako iscrpnim razlozima u potpunosti se saglašava i ovaj sud, te nalazi da isti nisu ni najmanjim dijelom obesnaženi žalbenim navodima braniteljice optužene, koja se uostalom u žalbi i ne bavi tim razlozima, već svoj stav o sumnji u odnosu na uračunljivost optužene tempore criminis nastoji uspostaviti na rezultatima psihijatrijskog vještačenja nad optuženom koje je izvršeno za potrebe Opštinskog suda u K. u drugom predmetu i sa drugim zadatkom i to na temelju izjašnjenja tih vještaka da pitanje početka poremećaja u vidu paranoidne shishofrenije kod optužene (koja joj je dijagnostifikovana ... godine) ostaje nesigurno (moguće da odgovara datim podacima, ali i da traje znatno duže, dvije godine i više, ali da nije prepoznato-lijeceno). Dakle, braniteljica svoju tezu o sumnji u uračunljivost optužene u vrijeme izvršenja krivičnog djela nije zasnivala na činjenicama i okolnostima koje su se manifestovale u tom periodu.

Pobijajući prvoštepenu presudu zbog odluke o kazni braniteljica (opreza radi) ukazuje da je izrečena kazna zatvora previsoko odmjerena iako je sud cijenio olakšavajuće okolnosti koje su se stekle na strani optužene, ali im, kako ona tvrdi, nije dao onaj značaj koji imaju. U suprotnom, sud bi optuženoj izrekao blažu kaznu i to onu od zakonskog minimuma koji je moguće izreći primjenom instituta o ublažavanju kazne.

Ovi žalbeni prigovori isto tako nisu osnovani.

U vezi izrečene krivičnopravne sankcije optuženoj M.A. već su dati razlozi kod razmatranja suprotnih žalbenih prigovora kantonalnog tužioca kojima je insistirao da ima mjesta strožijem kažnjavanju optužene, pa kako je ovaj sud našao da je izrečena kazna zatvora u trajanju od 2 (dvije) godine u svemu uvažila i olakšavajuće i otežavajuće okolnosti koje su se stekle na strani optužene, to ovaj sud u ovom dijelu obrazloženja neće ponavljati istovjetnu argumentaciju, osim da su žalbeni prigovori braniteljice optužene u odnosu na visinu izrečene kazne u svemu neosnovani.

Kod ovakvog stanja u spisu, valjalo je odlučiti kao u izreci presude osnovom člana 328. ZKP FBiH.

Zapisničar
Živana Roić,.s.r

Predsjednik vijeća
Slavko Marić,s.r.